

Zahraniční studenti a vědci si budou moci vyřídit povolení k pobytu přímo na univerzitě

MARTINA ŠARADÍNOVÁ

Zahraniční studenti a vědci již patrně nebudou muset jezdit pro dlouhodobá povolení k pobytu do Přerova. Službu najdou přímo v Olomouci na akademické půdě. Vedení univerzity se na tom dohodlo s ministerstvem vnitra. Pobočka by mohla začít fungovat od začátku příštího akademického roku.

„Dohodli jsme předběžnou dohodu s ministerstvem vnitra o zřízení pobočky odboru azylové a migrační politiky přímo v prostorách Univerzity Palackého. V současné době se řeší umístění této pobočky a způsob fungování, nicméně ministerstvo ústy pana ředitele Haišmana přislíbilo, že by mohla začít poskytovat své služby již od zimního semestru,“ uvedl rektor Jaroslav Miller. Jednou z variant, kde by služba mohla sídlit, je budova děkanátu lékařské fakulty na třídě Svobody 8.

Cizincům odpadne cestování do Přerova

Zahraniční studenti a vědci, kteří nejsou občany zemí Evropské unie a na univerzitě pobývají déle než tři měsíce, totiž musí jezdit několik let pro potřebná povolení k pobytu do Přerova. Cestu mimo krajské město navíc absolvují opakovaně. Jednotlivá pracoviště univerzity či její zahraniční oddělení se jim snaží situaci ulehčit tím, že jim zajišťují doprovod. Na úřadě měli totiž cizinci problém se i domluvit.

Předběžnou dohodu potvrdila Jana Pintová z odboru azylové a migrační politiky ministerstva vnitra. Podle ní bude pobočka určena primárně pro

současných zhruba 800 zahraničních studentů a vědců na univerzitě.

„Fungování pobočky bude převážně záviset na dobře zorganizované komunikaci, hlavně ze strany Univerzity Palackého. Bude mít otevřeno pouze na objednání, kdy se na základě zaslání seznamu zahraničních studentů a vědců dostaví v dohodnutém termínu zaměstnanec našeho odboru,“ popsala pilotní projekt Pintová.

Doplnila, že pracoviště odboru azylové a migrační nadále zůstává v Přerově, neboť přestěhování pracoviště do Olomouce pro ministerstvo znamenalo zvýšené roční výdaje za nájem a s ním spojené služby. Přerovské pracoviště se nachází v prostorách, které jsou v majetku státu, takže odbor zde nájem nehradí.

Dohodu vítají fakulty i vědecká centra

Jen z lékařské fakulty letos muselo doklady v Přerově vyřizovat 192 studentů. „Pokud se podaří pobočku na univerzitě zřídit, pomůže nám to mimořádně. Je to zásadní průlom pro komunikaci s cizinci a nabízení anglických programů,“ uvedl proděkan lékařské fakulty pro zahraniční vztahy a anglické programy Jiří Ehrmann.

Případné přestěhování pobočky by bylo dobrou zprávou i pro Regionální centrum pokročilých technologií a materiálů (RCPTM), kde působí řada výzkumníků ze zahraničí. Při cestě na odbor azylové a migrační politiky je doprovází asistentka, která cestu absolvuje i dvakrát až třikrát do měsíce. „Všem to ušetří zejména čas. Mnozí zahraniční kolegové jsou velmi zaneprázdnění a obdobná

administrativa je neteší a zdržuje je. Jezdím s nimi autem, protože například z vlakového nádraží se k pobočce špatně dostává,“ uvedla Veronika Poláková z RCPTM.

Nový cizinec, který má z ambasády vyřízené povolení k dlouhodobému pobytu, se do Přerova musí dostavit do tří pracovních dnů. „Tam jej vyfotí a sejmou otisky prstů potřebné k vystavení ID karty. Za zhruba dva až tři týdny se tam musí dostavit znovu k jejímu vyvednutí. Cizinec, který zde již pobývá a chce si pobyt prodloužit, se musí do Přerova dostavit třikrát. Je to velmi nepraktické,“ popsala celou anabázi Poláková.

Opakovaně již přerovské pracoviště navštívil Dmitrij Loginov z Centra regionu Haná, který zařizoval potřebné doklady pro sebe i manželku. Pokud měl český doprovod z vědeckého pracoviště, problémy nezaznamenal. Když ale s úřednicemi jednal sám, nastupovala jazyková bariéra. Úřad není navíc snadno dostupný městskou hromadnou dopravou, potíže cizincům činí i navigační nápisy a cedule v češtině. „Byl jsem tam asi desetkrát sám nebo se svou ženou. Pobočku v Olomouci bych rozhodně přivítal, protože každý výlet do Přerova opravdu zabere víc než půl pracovního dne,“ prohlásil ruský pracovník.

Po kritice ze strany univerzity se loni z Přerova do Olomouce přesunulo jen oddělení pobytových agend, což vyřešilo potíže jen malé části zahraničních studentů a výzkumníků s pobyty na krátkodobé vízum. Pokud se dohoda skutečně podaří naplnit, půjde podle rektora o velký vyjednávací úspěch univerzity.

Foto: PAVEL KONEČNÝ

Exkurz do nanomedicíny uzavřel cyklus Současné chemie

Co je nanomedicina a jakou roli může hrát v miniaturní svět nanočástic při léčbě nádorových onemocnění? I na tyto otázky se snažil studentům na konci dubna odpovědět ředitel Regionálního centra pokročilých technologií a materiálů Radek Zbořil v přednášce, která uzavřela osmý ročník cyklu přednášek Současná chemie.

„Cílem bylo představit současné možnosti nanomedicíny a ukázat, že to není například jen cílený transport léčiv, ale i využití celé řady materiálů k diagnostice i terapii,“ řekl Zbořil.

Společným jmenovatelem letošního cyklu, do nějž se přihlášily dvě stovky

studentů, bylo sepětí chemie a lékařství s podtitulem Chemie a rakovina. Spředenkami vystoupili Miroslav Strnad z Laboratoře růstových regulátorů, Viktor Brabec z Biofyzikálního ústavu Akademie věd ČR a Tomáš Entrych z Ústavu makromolekulární chemie Akademie věd ČR.

Iniciátor cyklu Pavel Hobza z katedry fyzikální chemie už nyní přemýšlí o příštím ročníku. „Možná nastal čas, abych studentům ukázal, že jsou i mladí vědci a vědkyně zhruba do třiceti let, kteří dělají krásnou vědu,“ uvedl Hobza.

(srd)

Chci být u toho!

Začal máj, lásky čas, univerzity zval na kolo a do parku hlas... Omlouvám se za zneužití básnických slov, ale začátek května a obě sympatické iniciativy, tedy UP Bike a Zaparkuj!, kterými chce univerzita proměňovat Olomouc, k básnickému vyznání zkrátka svádí. Tahle historická kráska si to zaslouží. A pokud má kráčet ve šlépějích třeba Hamburku, který chce být za dvacet let městem téměř bez aut, chci být u toho a nápomocen. Benzin mi nikdy moc nevoněl a pořád se nějak nedokážu smířit třeba s tím, že přejít ulici u sv. Mořice je adrenalin, byť je tam průjezd motorových vozidel zakázán. A jak to máte s auty vy? Nechcete se změnit?

Martin Višňa
redaktor

Právnická fakulta má novou proděkanku

Dosavadní vedoucí katedry finančního práva, národního hospodářství a ekonomie Zdenka Papoušková se 1. května stala novou proděkankou právnické fakulty pro úsek vědy, výzkumu a doktorský studijní program.

Počet proděkanů právnické fakulty se snížil z šesti na pět. Nová proděkanka bude chtít pokračovat v práci svého předchůdce Vlastimila Fialy, jehož úsek je podle ní dobře nastaven. „Také v oblasti postgraduálního studia, které přebírám po proděkanu Ščerbovi, je to nastaveno velmi dobře a není potřeba dělat nějaké větší zásahy,“ uvedla bezprostředně po převzetí dekretu Papoušková.

Pozornost chce věnovat transparentnímu dořešení problematiky

odměňování a osobního ohodnocení v souvislosti s vědeckým výkonem. Jde podle ní o jednu z priorit. „Bude potřeba nastavit chápání úvazku akademických pracovníků, protože věda je spolu s pedagogickou činností jeho součástí,“ zdůraznila Papoušková.

Nová proděkanka se ve své odborné práci zaměřuje na téma zdaňování neziskového sektoru, kterému se chce věnovat i při své habilitaci. Ta byla také jedním z kritérií, kterými se vedení fakulty při výběru nové proděkanky řídilo. „Ze všech potenciálních kandidátů má k zahájení habilitačního řízení nejbližší. Zároveň má zkušenosti s řízením proděkanského úseku z předchozího děkanství období Michala Malacky,“ zdůvodnila děkanka Milana Hrušáková.

Nový akademický senát na fakultě tělesné kultury povede Soňa Formánková

V plném patnáctičlenném složení zasedl 30. dubna na fakultě tělesné kultury nový akademický senát, který volil své orgány.

Hned v prvním kole byla předsedkyní senátu zvolena vedoucí katedry sportu Soňa Formánková. Dvoutřetinovou většinou porazila tajemníka katedry fyzioterapie Davida Smékala, který byl zvolen místopředsedou za akademické pracovníky.

Naopak volbu místopředsedy za studentskou komoru provázal nečekaný úkaz. K překvapení organizátorů bylo navrženo všech pět možných kandidátů. Zvolena byla nakonec Markéta Svozilová.

Zvoleni byli také předsedové komisi. Ekonomickou komisi povede Zdeněk Svoboda, v čele legislativní komise stanul Ondřej Ješina, předsedou pedagogické komise byl zvolen Zbyněk Janečka.

Jednacím dnem si senát pro funkční období 2014-2017 vybral čtvrtek. (zog)

QUO VADIS

Kam kráčí latina – rozhovor s Luborem Kysučanem.

4

DRAMATURG A PRODUKČNÍ

Divadelní Floru připravují mladí absolventi.

5

PŘEBORNÍCI

Nejllepšími atlety jsou Holleyová a Horký.

7

Eye tracking: kvalitu map prozradí pohyb očí

VELENA MAZOCHOVÁ

Co zaujalo čtenáře mapy? Čemu naopak neporozuměl a kde ztratil orientaci? A čeho si vůbec nevšiml? Na tyto a mnoho dalších otázek dokáže odpovědět postup založený na sledování pohybu lidských očí při vnímání obrazu. Jako první a zatím jediní v Česku využívají technologii s názvem eye tracking olomoučtí geoinformatičtí ve výzkumu zaměřeném na hodnocení a optimalizaci map.

„Když postavíte člověka před mapu světa s úkolem najít například největší těžiště uhlí, nevíte, jestli místo hledal v Africe, nebo v Americe nebo kolikrát byl nucen podívat se do legendy. Musí vám to říct. Anebo jej musíte pečlivě sledovat. Tato technologie to zakreslí zcela přesně,“ popsal vedoucí katedry geoinformatiky Vít Voženilek.

Právě absence objektivního hodnocení kartografických produktů odstartovala na olomoucké katedře výzkum kognitivní vizualizace s využitím eye trackingu. Jedna z výzkumných skupin se od roku 2011 orientuje na jeho aplikaci pro kartografická témata. Zahrnují poznání mapové complexity, 3D vizualizace, neurčitosti

Interpretaci výsledků má na starosti doktorand Stanislav Popelka.

Foto: VELENA MAZOCHOVÁ

mapových prvků a jejich částí i návrhy inovací. To vše s jediným cílem: dospět k vytvoření co nejlepších map.

„Kartograf musí přemýšlet hlavou a očima uživatele a právě kognitivní vizualizace se zabývá tím, co se děje

v hlavě člověka, který mapu čte,“ vysvětlil Voženilek. Kartografové využívají získané poznatky pro zlepšení konstrukce mapy. „Vytvoří třeba srozumitelnější legendu, zvolí kontrastnější barvy, lépe uspořádají popis dat nebo navrhnou jiný formát vizualizace,“ dodal vedoucí katedry.

Pohyb očí jako přesné vykreslená linka

Snímat pohyb lidských očí při čtení mapy umožňuje kartografům eye tracker – speciální zařízení ve tvaru krabičky umístěné pod počítačovým monitorem. „Ve formě tečky, která běhá po obrazovce, zaznamenávají snímače, kam se uživatel dívá. Můžeme pak analyzovat, jak respondent vnímá prezentovaný obraz,“ popsal doktorand Stanislav Popelka.

Testování pomocí eye trackeru předchází kalibrace umožňující nastavit snímání na oční pohyby konkrétní osoby a zjistit individuální odchylky. Teprve poté přijde na řadu samotný test. Úkolem může být například najít na mapě města banku, divadlo či ulici. Cestu očí po mapě pak v přesných liniích vykreslí příslušný software, a vytvoří podklad pro analytické vyhodnocení.

„Můžu pak analyzovat, kde se v tom sledování mapy ztratil, kdy nemohl najít příslušný bod, jméno nebo název,“ vysvětlil Popelka.

Olomoucká laboratoř je vybavena eye trackerem SMI RED 250, který poskytuje záznam očních pohybů ve

frekvenci 120 Hz. „Znamená to, že bod pohledu a poloha oka se uloží 120krát za vteřinu,“ upřesnil Popelka.

Interpretace aneb „Sem se mi dívejte!“

Princip eye trackeru využívá signálů, které do mozku vysílá lidské oko. Jeho pohyb se dělí na dvě základní fáze – fixace a sakády. Ty první označují pohyb očí soustředěný na konkrétní místo, druhé představují přesun pohledu z jednoho místa na druhé. „Mozek vnímá pouze fixace, průběh sakád vůbec nezaznamená – jde o nejrychlejší pohyb v těle,“ vysvětlil Popelka.

Software zobrazí fixace a sakády pomocí příslušných algoritmů, při nichž se jednotlivé body propojí a vytvoří trajektorii. „Fixace jsou znázorněny jako jednotlivá kolečka, čáry mezi nimi jsou sakády, které je spojují. Čím větší kolečko, tím větší fixace,“ doplnil Popelka.

Exportem ze softwaru pak lze přikročit ke statistické analýze. „Hodně krátkých fixací znamená, že uživatel tékal očima po mapě a nemohl najít, co hledal. Pokud jsou zachycené fixace delší a je jich menší počet, vypovídá to o tom, že uživatel naopak věděl, co dělá, na určitém místě si prohlédl určitý bod a o kousek dál pokračoval dalším,“ vysvětlil Popelka.

Interpretace výsledků patří podle Popelky k nejobtížnějším fázím analýzy. „Je třeba analyzovat jednoho respondenta po druhém a podle konkrétní trajektorie jeho oka zjistit, co

EYE TRACKING

je sledování pohybu očí nebo pohledu. Používá se u vizuálního vnímání i v psychologii. Analýza pohybu očí se uplatňuje nejčastěji při výzkumu čtení, v designu nebo v marketingu. Historické kořeny sahají do 19. století.

v mapě hledal a jak při tom postupoval,“ zdůraznil Popelka. Náročnost zpracování je také jeden z důvodů, proč výzkumníci pracují s poměrně malým vzorkem.

Vzorky a srovnání

Přínos technologie eye trackingu v kartografii je zřejmý zejména v oblasti srovnávání různých variant zpracování map. „Je obtížné říct, jestli je konkrétní mapa špatně nebo dobře vyhotovená, vždy to musím s něčím srovnat. Ve své disertaci například porovnávám použití dvourozměrných a 3D map v oblastech vizualizace terénu, města a tematických map. Mohu tak zjistit, jestli byl rozdíl v délce fixace nebo trajektorii oka u jednotlivých variant statisticky významný,“ zdůraznil Popelka.

Srovnávací postupy platí i pro výběr vzorků respondentů. Olomoučtí kartografové pracují nejčastěji se skupinou kartografů z řad studentů geoinformatiky a skupinou složenou ze studentů jiných oborů. Při dílčích studiích porovnávají také vnímání studentů středních škol podle ročníků nebo čtení map z pozice pedagogů a žáků. „Snažíme se ale oslovit i další skupiny uvnitř univerzity a širší veřejnost. Pokud by si to chtěl někdo vyzkoušet a stát se naším respondentem, může se přihlásit prostřednictvím našich webových stránek,“ vzkázal případným zájemcům Popelka.

Dobře zachycený trend a prestižní pozice

Olomoucký výzkum kognitivní vizualizace s využitím eye trackingu odráží aktuální evropský vývoj v oblasti moderních geoinformatických technologií, které se soustředí na proces vnímání mapy.

„Trend jsme zachytili docela dobře. Před třemi lety, kdy jsme eye tracker zakoupili, bylo v Evropě podobných kartografických pracovišť ještě poměrně málo, řekl Popelka.

Nyní katedra geoinformatiky spolupracuje s kolegy z brněnské Masarykovy univerzity a v Evropě si vydobyla pozici jednoho z hlavních center eye trackingu v kartografii, čímž se přidala mezi výzkumná pracoviště v Belgii, Švýcarsku, Francii, Řecku či Německu.

Přijede další ikona světové vědy – americký politolog Benjamin Barber

Optimální model spolupráce měst a univerzit budou hledat tuzemští a zahraniční politologové, urbanisté, architekti, zástupci univerzit i měst na konferenci *Nové vize městského vládnutí. Evropská města střední velikosti v 21. století*, kterou od 14. do 16. května pořádá společnost Civipolis ve spolupráci s Univerzitou Palackého a městem Olomouc. Nejvýznamnějším hostem, jenž propojí všechna hlavní témata, bude světově proslulý americký politolog Benjamin R. Barber.

Podle pořadatelů se obdobná konference koná v České republice vůbec poprvé. Odborníci se dosud věnovali spíše problematice velkých měst či naopak venkova a situaci měst střední velikosti opomíjeli. „Specifické postavení pak mají univerzitní města, protože se jedná o vzdělávací a výzkumná centra se značným sociálním, kulturním a ekonomickým potenciálem. Ve střední Evropě ale lokální reprezentace často nedokáže možnosti univerzit využít a zároveň univerzity neumějí plně nabídnout své kapacity a pomoci mēs-

tům v řešení jejich problémů,“ uvedl organizátor konference, politolog Pavel Šaradín.

Barber se zaměří na úlohu středně velkých měst

Na roli měst střední velikosti v globálním vládnutí se zaměří hned v úvodním dni konference absolvent Harvardovy univerzity, bývalý poradce prezidenta Billa Clintona a konzultant německých či slovinských prezidentů, Benjamin Barber z Městské univerzity New York. „V oblasti teorie demokracie patří profesor Barber k absolutní světové špičce. O jeho návštěvě jsme jednali několik měsíců, jeho diář je totiž přeplněný. Je zván na světové konference a jeho díla se prodávají ve statisícových nákladech. Kniha *Džihád versus McSvět* patří ke světovým bestsellerům, do češtiny bohužel zatím nebyla přeložena,“ doplnil politolog. Do Olomouce přijíždí z Berlína, pak odlétá do Manily.

Barber propaguje demokracii založenou na občanské angažovanosti na lokální úrovni a také nadnárodní

spolupráci představitelů měst, kteří si umějí lépe poradit v řešení celosvětových problémů než vlády jednotlivých zemí. „Upozornili jsme ho, že jeho vize nového uspořádání světové politiky, ve kterém by prostřednictvím parlamentů primátorů vládli představitelé nejvýznamnějších měst světa, opomíjí města střední velikosti, jako je Olomouc. To ho zaujalo,“ řekla ředitelka o.p.s. Civipolis Dana Hellová.

Nejen investice, ale i kultura a vzdělání

Lokální politika patří v magisterském studiu mezi hlavní oblasti výzkumu na olomoucké katedře politologie a evropských studií. Dle odborníků místní politici v současné době sice věnují velkou pozornost investicím a inovacím, ale opomíjejí další významné oblasti, jako jsou kultura a vzdělání. „Ty přitom podílem na HDP v tuzemsku převyšují například i automobilový průmysl,“ upozornil Šaradín.

Pohled na propojení městské komunity a akademického prostředí nabízí-

Foto: benjaminbarber.org

nou například bývalý rektor Univerzity Palackého a Středoevropské univerzity Josef Jařab, bývalý rektor Univerzity OSN v Tokiu a Utrechtské univerzity Hans van Ginkel či rektor univerzity v Innsbrucku Tilmann Märk.

Dalším z důležitých témat konference bude i to, jak se na rozvoji měst mají podílet sami občané. Konference se proto stane i místem setkání zástupců občanských iniciativ a sdružení, která občanskou participaci zvyšují. O své

zkušenosti se podělí hosté z Budapešti, Toruně, Lodže, Sopot, Trnavy, Paříže či Ferrary. „Hlavním přínosem konference je dialog a upevnění spolupráce s partnery Visegrádské skupiny a západních zemí,“ dodala Hellová. (srd)

Konference se koná v hotelu Flora. Podrobné informace a program jsou dostupné na stránkách

www.cityvision.cz

Není rozhodující počet lidí, ale síla příkladu

Cyklozávod za památkami aneb Dobrý start univerzitního projektu UP Bike

MILADA HRONOVÁ

Čtyřicet soutěžících se na konci dubna postavilo na start Cyklozávodu za památkami Olomouce. Stali se tak prvními propagátory projektu UP Bike, který podporuje rozvoj městské cyklistiky.

I když se nejrychleji do cíle v Korunní pevnůstce dostal student přírodovědy Petr Novák a absolventka fakulty tělesné kultury Veronika Bláhová, pomyslně zvítězili všichni, kteří se závodu účastnili. Stanoven byl start, cíl a pět „historických“ bodů, trasu si mohl každý zvolit sám. Mezi Wurmovou ulicí a pevnůstkou museli závodníci zastavit u Klášterního Hradiska, kostela sv. Cyrila a Metoděje v Hejčíně, vily Primavesi či altánu ve Smetanových sadech a tam splnit požadovaný kvíz.

Památný závod

„Pro mé vítězství rozhodlo asi poslední zastavení, při němž jiní zaváhali. Já jsem zvolil odpověď správně a vyrazil do cíle dřív. I když jsem měl problém s vědomostními otázkami, závod byl pro mne skvělým zážitkem,“ řekl v cíli Novák.

Za krásný označila závod i vítězka ženské kategorie Veronika Bláhová. „Jen otázky na jednotlivých stanovištích nebyly jednoduché. Musela jsem splnit hodně trestných cviků, běhala jsem do schodů i klikovala. Díky závodu jsem ale blíže poznala olomoucké památky,“ uvedla absolventka tělesné výchovy a matematiky. Do cíle dorazila v čase 27 minut a 5 vteřin.

I když se oba vítězové věnují cyklistice, Cyklozávod za památkami Olomouce uspořádaný studentským spolkem StuArt považovali za výborné zpestření. Při převzetí medailů z rukou rektora Jaroslava Millera v podobě

Start ve Wurmově ulici. Jako první se na trať vydali muži.

Fotogalerie: MILADA HRONOVÁ a MARTIN VIŠŇA

cyklistického řetězu vyzvali v příštím ročníku k účasti i ty, kteří se cyklistice vášnivě nevěnují.

UP Bike

„Nejen tento závod, ale řada akcí, které přicházejí s univerzitním projektem UP Bike, nesouvisí pouze s cyklistikou. Jde o kvalitu života ve městě, ve kterém žijeme. Myslím si, že se dokážeme obejít bez automobilového provozu v centru města. Jde jen o to, abychom mentálně přijali alternativu a zvykli si,“ řekl rektor Miller. Univerzita Palackého podle něj plní roli instituce určující trendy moderního životního stylu 21. století, který je ekologický a zdravý. Podpora městské cyklistiky do něj patří.

„Není rozhodující počet lidí, ale síla příkladu. Příklady táhnou. Takto si představuji občanskou společnost v praxi. Myslím, že v příštím roce můžeme čekat dvakrát tolik lidí,“ dodal Miller.

Cyklozávod za památkami Olomouce odstartoval projekt UP Bike, jehož cílem je propojit a podpořit všechny organizace a aktivity rozvíjející cyklistiku v Olomouci. Tedy i projekt Rekola na sdílení bicyklů, aktivity Centra Semafor, doprovodné workshopy, přednášky i kampaň Do práce na kole!

„Rádi bychom přesvědčili studenty a zaměstnance, že pohyb mezi univerzitními budovami na kole je zdravý, přirozený, rychlý, a hlavně je zadarmo,“ řekl rektor Jaroslav Miller. Věří, že se

k této kampani postupně přidají i občané města. Univerzita svým zaměstnancům uhradí vstupní poplatky.

Podobné je to i v případě projektu Rekola. Na zapůjčení růžového kola přispěje studentům z poloviny univerzita.

„Na konci května kampaň společně se všemi zapojenými hodnotíme. Věříme, že se nám postupnými kroky podaří přispět k tomu, aby se Olomouc začala proměňovat v bike-friendly město,“ řekl prorektor Petr Bilík.

Rektor Miller bezprostředně po svém jmenování vyhlásil záměr dostat studenty v Olomouci na kola podobným způsobem, jako je to k vidění v britském Oxfordu nebo švédském Linköpingu.

Anketa

JAKÝ MÁTE VZTAH K DIVADLU?

Marie Bryksová
1. ročník FF

Divadlo mám ráda, proto studuji uměnovědná studia. Zatím se zabýváme spíše vývojem divadla. Do divadla chodím hlavně v Olomouci, jednou jsem byla i v Praze. Určitě se chystám i na festival Divadelní Flora.

Ondřej Vlček
5. ročník FF
a 2. ročník PF

V olomouckém divadle jsem nebyl dlouho, ale jezdím většinou do Ostravy k Bezručům. Za rok se dostanu do divadla maximálně třikrát, nejraději mám činohru. Před tragédiemi dávám přednost komediím. Ke kultuře mě vedli doma rodiče.

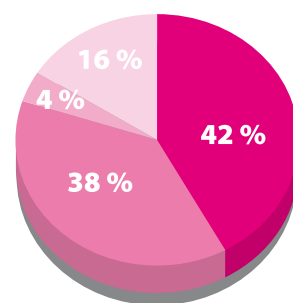
Pavla Ilíková
5. ročník FF

I když mám divadlo ráda, nemám na něj čas. Chodila jsem hodně do divadla v Ostravě, v Moravském divadle jsem ještě nebyla. Už dlouho mě to mrzí, vím, že je to ostuda. Ale zatím mi to nevyšlo. Studuji film, takže navštěvuji spíše filmová představení.

Jan Borunský
2. ročník PF

Divadlo mám rád, ale momentálně nemám dost času, takže na představení nechodím. Nedávno jsem viděl program olomouckého divadla, nejvíc by mě asi lákala hra Sluha dvou pánů. Zatím jsem se nedostal ani na zdejší divadelní festival.

Jaký máte vztah k divadlu?

- ☒ Jsem divadelní nadšenec!
- ☐ Občas tam zajdu
- ☐ Jsem jen pro alternativu
- ☐ Divadlo mě neoslovuje

Dvě stě a jeden respondent přiznávali v minulé anketě Žurnálu Online svůj vztah k divadlu. Téma bylo nasnadě vzhledem k blížící se Divadelní Floře, kterou chystají dva absolventi z katedry divadelních, filmových a mediálních studií.

Výroční přehlídku české i zahraniční divadelní produkce lze zažít v druhé polovině května a patrně si ji nenechá ujít nikdo z 84 lidí, kteří se přiznali, že jsou divadelní nadšenci. Další 77 přiznalo, že do divadla občas zajde, a jen devět se prohlašuje za čistokrevné alternativce.

Více než třicet hlasujících přiznalo, že divadlo je neoslovuje a po večerech zřejmě hledají jiný typ zábavy.

Nová anketa je zaměřená na majáles. Jaksí samozřejmě v tom olomouckém podání. Protože majáles je...

Odpovědět si můžete sami na webu www.zurnal.upol.cz.

(brz)

Memorandum

Univerzita Palackého a Asociace měst pro cyklisty podepsaly na konci dubna společné memorandum, které vyzývá k podpoře cyklistické dopravy na všech úrovních. Stalo se tak při vyhlášení titulu Hlavní město cyklistů 2014. Obě instituce tím podporují udržitelnou mobilitu.

„Cílem je vzdělávat a učit, že dříve, než se vůbec začneme zabývat otázkami cyklistické dopravy, či dopravy, tak nejprve je třeba vnímat člověka samotného, jeho potřeby, ptát se, jak se mu žije ve městě a co můžeme udělat proto, aby se mu žilo lépe,“ stojí ve společném memorandu.

Univerzita i Asociace měst pro cyklisty sídlící v Olomouci věří, že tyto kroky povedou ke změně tvorby veřejného prostoru ve městech, kde se bude pamatovat i na lidi, kteří jezdí na bicyklech.

Univerzita společně s asociací chtějí zařadit cyklistickou dopravu

do trvale udržitelné dopravní politiky a strategie a usilovat o systémové změny ve financování rozvoje dopravní infrastruktury v Česku s ohledem na cyklistickou dopravu, kterou by chtěly legislativně zrovnoprávnit.

(caf)

Ve zdravé Olomouci zdravý zub

Počtvrté se veřejnosti představili na Horním náměstí medici na akci Ve zdravé Olomouci zdravý zub. Podle organizátorů oslovili asi tisíc lidí. Každý druhý od nich dostal i zubní kartáček.

„Tuná sa ti kaz v živote nespraví... a plak sa ti robí práve že iba tu,“ poučovala jadrnou slovenštinou loňského absolventa geografie Petra Chvílu jedna z mediček nad modelem čelisti se zuby. Mladík nebyl jediný, kdo byl na náměstí překvapen. Udivilo ho, že by si měl pořídit spíše dětský kartáček, ale hlavně to, že při čištění nemá na zuby tlačit. „Jsou sympatické a hodně toho vědí, navíc vypadají důvěryhodně,“

zhodnotil studentky zubního lékařství Chvíla.

Celodenní akci zajišťovalo více než 80 mediků. „Polovina ráno, polovina odpoledne,“ uvedla za organizátory Jitka Dostálová. Ani ona se občas nestačila divit. „Zajímavé je, že někteří lidé ovládají dentální hygienu, ale nesprávně kombinují třeba tři techniky, místo toho aby si vystačili s jedinou,

ale pořádně,“ podělila se o zkušenost Dostálová.

Úsilí mediků ocenil děkan lékařské fakulty Milan Kolář. „Je to perfektní akce, protože prevence má největší dopad na populaci. Správná péče o chrup jednoznačně předchází zubnímu kazu,“ prohlásil děkan, zaměřením mikrobiolog. „Vždycky učím studenty, že kdyby nebylo mikrobiologie, tak by

Foto: PAVEL KONEČNÝ

„Veřejné mínění latině příliš nepřeje“

MAREK VAŠUT

Olomoucká katedra klasické filologie je na univerzitě jednou z nejmenších. Lze na ní studovat pouze jediný obor, a to ještě výhradně v rámci kombinace s jiným. Po zrušení v roce 1960 byla znovuobnovena až tři roky po Sametové revoluci. Včetně externistů má osm zaměstnanců. Co může v dnešní době nabídnout a proč nehrozí zánik klasické filologie, popisuje vedoucí katedry docent Lubor Kysučan.

Jaká může být motivace studenta střední školy přihlásit se ke studiu klasické filologie?

Samozřejmě taková motivace může být různá. Od naděje na snadné přijetí, vzhledem k tomu, že se latina na středních školách učí minimálně, většinou se nevyžadují přijímací zkoušky z jazyka, až po příchut jakési exotičnosti, nebo čistě zájem o jazyk a kulturu, kterou reprezentuje, tedy antickou, středověkou či raně novověkou. Latina se v českých zemích většinou studuje povinně dvouoborově a pro některé z našich studentů třeba ani není prioritní. Vhodně jim ale pomáhá při studiu druhého oboru, například filozofie, historie nebo bohemistiky.

Je studium latiny a řečtiny v jiných zemích rozšířenější?

Zde musíme rozlišovat mezi střední, vysokoškolskou a vysokouškolskou výukou jazyka. Na univerzitách existuje prakticky v každé vyspělejší zemi, a to nejen v západním světě, i když dnes katedry a ústavy klasických jazyků leckde čelí dost vážným ekonomickým potížím. To přirozeně souvisí se snižující se poptávkou. Na střední a vysoké úrovni se latina výborně a poměrně v hojné míře vyučuje v Německu, Francii, Itálii, Velké Británii, Finsku. Pokud jde o množství studentů, patří Česká republika k výrazně horšímu průměru a situace se dále zhoršuje. Přitom máme dlouhou tradici kvalitní výuky latiny pěstované na gymnáziích habsburské říše a první republiky i dost opravdu kvalitních latinářů, kteří odvádějí velmi dobrou a poctivou práci. Bohužel veřejné mínění latině příliš nepřeje – je na ni nazíráno jako na cosi vysloveně nepraktického a zbytečného.

Foto: PAVEL KONEČNÝ

Pakliže latina není ryze nepraktická záležitost, k čemu dnes vlastně slouží?

Ačkoliv latina má nálepkou mrtvého jazyka, ve své podstatě v ní můžete plně komunikovat o všech skutečnostech moderního světa, včetně těch nejmodernějších reálií. Přirozeně je to záležitost poněkud umělá, lehce připomíná esperanto. O tento druhý život latiny se starají skupinky nadšenců po celém světě, ale také organizované instituce – asociace, spolky i akademická pracoviště v Evropě a Severní Americe. Latina rovněž plní i roli ceremoniálního jazyka na univerzitách. Některé z tradičních britských univerzit zaměstnávají za tímto účelem dokonce specializované rétory. Karlova univerzita vydává všechny diplomy v latině, olomoucká uděluje latinské diplomy alespoň čestným doktorům. Samozřejmě zde existuje Vatikán, kde je latina stále jedním ze dvou úředních jazyků. O tom se loni přesvědčila redaktorka italské agentury ANSA Giovanna Chirriová, která jako první vypustila do světa převratnou zprávu o abdikaci Benedikta XVI. Papež totiž své sdělení v konzistoriu pronesl v latině a právě díky její

znalosti se redaktorka Chirriová stala novinářskou hvězdou.

Nebyla to ale spíše vzácná výjimka?

Nemyslím. S živou latinou se můžeme poměrně hojně setkat i v reklamě a především v hudbě. Pocho-pitelně nejen v té staré, středověké, renesanční a barokní, ale překvapivě i v moderním rocku a metalu, v němž latina často představuje oblíbenou jazykovou kulisu – a někdy i mnohem více. V poslední době se valem šíří dokonce i móda latinského tetování. To všechno jsou ovšem spíše hříčky, které můžeme brát s lehkým humorem. Zásadní je ovšem alespoň pasivní znalost latiny, a spolu s ní i staré řečtiny, pro terminologii většiny věd a porozumění pramenům – historickým, teologickým, filozofickým a literatuře od antiky až po raný novověk.

Jaké může být uplatnění absolventů klasické filologie?

Nemálo našich absolventů dosáhlo výrazných úspěchů v akademické oblasti právě v těch druhých oborech, k čemuž jim ale latina buď pomohla, anebo ji nadále využívají ve své odborné mezipředmětové práci. Konkrétně se

naši absolventi až překvapivě dobře uplatňují v široké škále oborů od diplomacie, státní správy i soukromého byznysu až po archivy, muzea a školství. Samozřejmě existují země, kde je situace v tomto ohledu příznivější. Například ve Velké Británii stále patří k dobrému tónu vysokého politika a státního úředníka mít klasické vzdělání. A rovněž v Británii ze sociologických průzkumů vyplynulo, že absolventi klasických studií patří mezi nejúspěšnější na trhu práce, měřeno vyšší výdělků a prestiží dosažených pozic. Jistě svou roli může sehrát i ona přidaná hodnota výuky latiny – rozvoj logického myšlení, budování systematických intelektuálních návyků a současně jasnější vnímání souvislostí. Koneckonců bez nadhledu a vnímání souvislostí v dnešním stále propojenějším světě zůstane člověk pozadu, na periférii dění.

Dá se hovořit o dvacátém století jako o století úpadku latiny?

Nehovořil bych přímo o úpadku latiny, ale spíše její výuky. Z širšího užívání vyšla latina už mnohem dříve, svou živou komunikační funkci ztratila prakticky už na počátku novověku,

kdy renesanční humanisté v dobré víře proměnili velmi praktickou středověkou latinu v nepružný salonní jazyk napodobující dávno minulou ciceronskou latinu. Úpadek výuky latiny v různé míře nastal v celé Evropě až ve dvacátém století, ale z různých důvodů.

V komunistických státech byla latina a s ní veškerá klasická vzdělanost potlačována jako nežádoucí nositelka humanistických a křesťanských tradic. Je pozoruhodné, jak potlačování a naopak obnova výuky latiny úzce souvisí s obdobím politického utahování šroubů, nebo naopak jejich povolování. Ve svobodném západním světě, jehož veřejný prostor nepoznamenala žádná totalitní ideologie, zase svou roli sehrála celková restrukturalizace vzdělání kladoucí důraz na technické a přírodovědné předměty. Je to škoda, protože právě i pro tyto obory je znalost latiny navýsost důležitá. Latina je nejen kulturní základ naší civilizace, ale můžeme ji chápat i coby jakousi vědeckou propedeutiku jak pro humanitní, tak pro přírodní vědy.

Autor rozhovoru je studentem historie a žurnalistiky.

SVOČ: medicí přihlásili rekordních 110 prací

Zatímco na fakultě zdravotnických věd a na cyrilometodějské teologické fakultě zná soutěž ve Studentské vědecké a odborné činnosti (SVOČ) své vítěze, na medicíně se ústní obhajoby teprve chystají. Uskuteční se 13. května. „Všechny přihlášené práce je možné zhlédnout na webu fakulty, kde jsou umístěny postery podle jednotlivých kategorií,“ upozornila prodávka lékařské fakulty Eliška Sovová.

Zvítězila představa pohybu

Osm prací přihlásili do SVOČ studenti fakulty zdravotnických věd. Při obhajobách se nejvýše umístila Pavlína Habermannová s Observací a představou pohybu v terapii neurologicky nemocných.

Působivá prezentace vítězky ukázala auditoriu stejné video, s jehož pomocí se pacienti snaží překonat omezení hybnosti po cévní mozkové příhodě.

Tématem se studentka fyzioterapie zabývá už rok i pro chystanou diplomovou práci.

„Nejtěžší byla příprava projektu. Dohodnout si metodiku a sehnat vhodné pacienty bylo časově náročné,“ uvedla Habermannová. Dvě hodiny trvalo vyšetření každého z 30 pacientů, z nichž bylo patnáct po cévní mozkové příhodě. Intenzivní rehabilitace

spočívá ve ztotožnění s projekcí. Pacienti se snaží zvednout k ústům virtuální sklenici s vodou.

„Zpočátku měli nekoordinované pohyby, ale po čtrnáctidenní terapii se většina z nich napila,“ řekla Habermannová.

Hodnotící komisi SVOČ předsedal komise prodávka Milan Kamínek. „Z posledních dvou let můžeme mít dobrý pocit, protože tam jsou práce zaměřené na praktický výzkum s konkrétními pacienty, doložené výsledky a statistikou,“ prohlásil Kamínek.

Práce studentské vědecké a odborné činnosti předkládali studenti nejmladší fakulty univerzity letos popáté.

Marada a Seknička nejlepšími mezi teology

Schopnosti prezentovat vlastní odborné práce změřilo na teologické fakultě šest studentů. Měli tak možnost získat zpětnou vazbu od odborníků.

„Ti nejlepší obdrží cenu děkanky a všichni od nás dostanou ústní komentář. Poučení, co mohou příště udě-

lat jinak, je asi to nejcennější, čeho se jim dostane,“ uvedl ke smyslu soutěže prodávka pro vědu a výzkum Vít Hušek.

Podle závěrečného vyhodnocení komisi si letos nejlépe vedli Tomáš Marada v oborové kategorii filozofie s prací Ontologické a kvalitativní hodnoty v křesťanské etice Dietricha von Hildebranda a Michal Seknička v oborové kategorii církevní dějiny, který prezentoval téma Proces s protistátní skupinou Zvonar a spol. se zaměřením na osobu P. Jindřicha Štěpánka.

Prezentace soutěžních prací studentům umožnila ověřit si postupy, které využijí při obhajobách bakalářských nebo magisterských prací.

Zájem o SVOČ je podle Huška na teologické fakultě proměnlivý. „Vychází především z iniciativy vyučujících, kterým se podaří pro soutěž nadchnout nadané studenty. Vedení fakulty to nemůže organizovat nebo nařídít,“ dodal.

Pro vítěze bude soutěž pokračovat mezinárodním kolem, které proběhne ve spolupráci s Teologickou fakultou Trnavské univerzity. (mav, caf)

Katedra bohemistiky FF UP pořádá ve dnech 12.–14. května 2014 **XV. MEZINÁRODNÍ SETKÁNÍ MLADÝCH LINGVISTŮ** s podtitulem **Lidská zkušenost jako součást jazykové sémantiky**. Jste srdečně zváni na setkání mladých lingvistů rozvíjející tradici započatou v roce 2000 v Ústavu pro jazyk český AV ČR v Praze a od roku 2001 pokračující na FF UP v Olomouci. Ústřední témata letošního ročníku jsou:

- neustále se měnící svět a jeho jazykové reflexe: změny v politice, kultuře, myšlení a jejich sémantická reprezentace,
- měnící se potřeby interakce a změny diskurzu: mezigenerační komunikace, interkulturní komunikace, mezijazyková komunikace, komunikace mezi etniky a regiony,
- prototypické a/vs. specifické, obecné a/vs. individuální, centrální a/vs. periferní, univerzální a/vs. ideovětnické, autonomní a/vs. závislé....: difference, nebo interakce?
- jazykové korpusy jako zdroje dat a jako funkční počítačové nástroje pro analýzu: reprezentativnost korpusů, automatické značkování a identifikace, korpusová lingvistika.

V rámci setkání proběhne také IV. ročník celostátní soutěže pro pregraduální studenty Student a věda: Lingvistika. Podrobnější informace naleznete na: www.mladi-lingviste.cz

Foto: PAVEL KONEČNÝ

Dramaturg a produkční – jen o něco starší než Divadelní Flora

PAVEL KONEČNÝ

Jan Žůrek a Zdeněk Vévoda, dramaturg a produkční. Nedávni absolventi filozofické fakulty stojí v čele festivalu Divadelní Flora, určují jeho podobu a starají se o jeho průběh.

Jedenáctidenní nesoutěžní přehlídka se bude v Olomouci konat od 15. do 25. května. Vystřídá se na deseti scénách. Kromě novinek budou součástí Divadelní Flory i tři světové premiéry – společný počín olomouckého Divadla na cucky a skupiny Handa Gote s názvem Mlčení, koprodukční site-specific projekt Druhé město, jehož iniciátorem je Divadlo Vosto5, a inscenace Sayat nova mexické performerky Cris-tiny Maldonado.

Na počátku byl sál

Jan Žůrek studoval divadelní vědu a filozofii, ale už během navazujícího studia jej pohltilo divadlo. „Už tehdy jsem připravoval Divadelní Floru nebo brněnský Divadelní svět,“ vysvětlil Žůrek, jak se k festivalu před šesti lety dostal.

Ve škole se věnoval filozofii a hodně četl. „Přečetl jsem spoustu divadelněvědných knih, na které tady většina studentů asi ani nesáhla. Teorie sama o sobě není totiž přitažlivá. Napsal jsem úspěšnou bakalářku a myslím jsem, že se tomu budu kontinuálně věnovat – i doktorský, ale nakonec mě strhla praxe,“ popsal Žůrek. Za všechno mohl divadelní sál v Konviktu. „Tím, že tady byl k dispozici, tak jsem si mohl spoustu věcí zkoušet prakticky. Mohl jsem jít až do divadelní antropologie a zkoumat divadelní techniky,“ popsal Žůrek.

Místo kritika produkčním

Zdeněk Vévoda absolvoval magisterský stupeň Teorie a dějin dramatických umění. „Pro mě bylo zásadní, že jsem se na škole dostal ke kontaktům z praktického světa divadla. A také participace na produkci festivalů a spolupráce s divadly. Škola ale ze mě nakonec udělala spíš produkčního než divadelního kritika,“ řekl Vévoda.

Oba se dnes divadlu věnují na plno. Žůrek je „principálem“ Divadla na cucky a stojí v čele sdružení DW7, které Divadelní Floru pořádá. Vévoda k tomu vede Slovanský Týátr.

Jan Žůrek a Zdeněk Vévoda (zleva).

Foto: PAVEL KONEČNÝ

Ovlivnil je Roubal

Oba ovlivnil jeden pedagog. Shodují se na jménu Jan Roubal. „To byl největší bourák. Zabýval se hodně současnou teorií a měl přehled v dění, v českém i světovém divadle, včetně alternativy,“ vykreslil jej Žůrek.

Podle Vévody byl Roubal pozitivně smýšlející a otevřený člověk. „Studenti z něj byli nadšení, vždycky jsme se na něj těšili. Nedávno jsme se potkali v HaDivadle v Brně a pěkně jsme si popovídali,“ řekl Vévoda.

Divadlo pořád vnímá jako výsostnou společenskou událost, rituál a svátek. „Mám rád divadlo založené na textu, ale když se s ním pracuje současným jazykem. Mám rád, když se hodně pracuje s výtvarnou stránkou. A nejvíc mě baví, když je to současná inscenace, řekněme svobodná, uvolněná alternativa. To je pak ten prožitek největší,“ tvrdí Vévoda.

Pro Žůrka, který je zaměřený na pohybové divadlo je rozhodující tělo. „Fyzikalita, tělesnost, když je tělo médiem komunikace, to u mě hraje hlavní roli,“ řekl Žůrek. Ale má také rád ten moment, kdy lidé čekají na představení. „Než je pustíme do sálu a oni se už ladí – že přijde něco jiného. Je to takový

dojezd, mezistav, předěl mezi dvěma světy,“ zamyslel se Žůrek.

Osmnáctá Flora

Divadelní Flora se letos koná poosmnácté a oni oba jsou jen o málo starší. Letošní ročník připravili tak, aby si vybral každý. Řada produkcí je podle nich přístupná širokému spektru lidí. „Ale zároveň tam jsou tvůrci, kteří byli před pár lety spojeni jen s alternativou a nedovedli jsme si představit, že na ně půjdou svátečně oblečené babičky,“ prohlásil Žůrek.

Takové je pro něj Labutí jezero, které v Klicperově divadle v Hradci Králové dělalo režijní duo Skurt. „To jsou tvůrci, kteří před pěti lety měli na Floře světovou premiéru, ale byli to představitelé ech nezavislé scény. A teď inscenovali Labutí jezero jako činohru, která je lehce a zajímavě udělaná,“ přiblížil Žůrek.

Vyzdvihl i představení Edge Petry Tejnorové, ve které vystupují staří lidé, bývalí herci a bývalí tanečníci z několika evropských zemí. Na základě jejich osobních příběhů je vytvořený divadelní tvar s tématem oldager.

A v programu zdůraznil také inscenaci Plovárna. „Je to takzvaný nový cirkus. Objevuje se tam žonglování,

provazochodectví, je tam nějak přítomná atmosféra Vančurova Rozmarňého léta, ale zároveň je to show, která je dostupná pro rodiny s dětmi stejně jako pro hipstery, kteří si chtějí dát alternativní uměníčko,“ prohlásil Žůrek.

Sametové čtvrtstoletí

Vévoda připomněl, že letos uplyne 25 let od Sametové revoluce. „Trochu jsme se proto zaměřili na hry Václava Havla a jejich aktuální ztvárnění. Vznikla taková mozaika. Vedle sebe bude třeba Žebrácká opera v režii Dana Špinara, který ji zpracoval jako mafiánskou grotesku, a hudebně divadelní inscenace Velvet Havel od Honzy Friče z Divadla Na zábradlí inspirovaná životem Václava Havla. A bude také vidět, jak se popasovali s Audiencí ostravské Divadlo Petra Bezruče a Spitfire Company. Jedna se bude hrát v Šapitó, druhá v divadelním sále pod názvem Antiwords a hrají to dvě holky,“ vyjmenoval Vévoda.

Díváci mohou vskutku stihnout obojí. Bezručí hrají v Olomouci Audienci třikrát, Spitfire Company dvakrát. Vlastně celý festival je koncipován tak, aby jediný člověk mohl stihnout vidět všechno. Zda se takový skutečně najde, Žůrek ani Vévoda nechtěli odhadnout.

18. DIVADELNÍ FLORA (výběr z programu)

■ pondělí 19. 5.

15:00 | Konvikt / Divadlo K3
APROPOS: The Symptoms
Umělecká šéfka úspěšného maďarského souboru Réka Szabó v intimním, zároveň však nespoutaném sólovém vystoupení reflektujícím téma stárí a smrti.

17:00 | S-Cube

Miloš Orson Štědron VELVET HAVEL

Divadlo Na zábradlí Praha
Autorský hudebně-divadelní projekt Miloše Orsona Štědroně volně inspirovaný životem a tvorbou dramatika, disidenta, vůdce sametové revoluce a nejvýznamnějšího českého polistopadového politika.

Režie: Jan Frič

■ úterý 20. 5.

19:30 | Moravské divadlo

**Václav Havel
ŽEBRÁCKÁ OPERA**
Klicperovo divadlo Hradec Králové
Živá, do podoby mafiánské grotesky přetavená inscenace Havlova textu v provokativní režii Daniela Špinara a v podání excelentního hradeckého ansámblu aneb Zběsilá jízda americkým kabrioletem na vlně českého absurdního humoru...

■ středa 21. 5.

16:00 | Konvikt / Divadlo K3

ANTIWORDS Spitfire Company

Jindřiška Krivánková a Miřenka Čechová v představení iniciovaném legendárním zpracováním Havlovy Audience s Pavlem Landovským a Josefem Abrahámem. Dokážou obě performerky vypít víc než devět osmistupňových piv?! Režie: Petr Boháč

17:30 | S-Cube

PLOVÁRNA (bra)Tři v tricku

Pohybová humoreska inspirovaná Vančurovou novelou Rozmarňé léto. Žonglování, provazochodectví i párové akrobacie v půvabném představení pro celou rodinu. Režie: Veronika Riedlbauchová

19:30 | Moravské divadlo

**SKUTR
LABUTÍ JEZERO**
Klicperovo divadlo Hradec Králové
Netradiční zpracování mýtu proslaveného baletem Petra Iliče Čajkovského. Poetickými obrazy, básnivým textem, meditací i neseptimentální hravostí prodchnutá nadžánrová adaptace Martina Kukučky a Lukáše Trpišovského.

■ čtvrtek 22. 5.

17:00 | S-Cube

Sgt. Tejnorová & The Commando EDGE

Divadelní sonda ze života seniorů. Mezinárodní koprodukce, jež svébytným způsobem otevírá a komentuje tabuizovaná témata spojená se stárnutím či proměnami sexuality.

MusicOlomouc nadchl!

Posluchačsky rozdílné koncerty nabízel v dubnu festival soudobé hudby MusicOlomouc. V sedmadvaceti regionálních a třech světových premiérách zaznělo celkem třicet jedinečných kompozic. „Festival vyzněl v prezentaci neomezených možností, které dnes hudba nabízí. Motto Nebojte se, že vás soudobá hudba neosloví, bylo na místě. Nejen, že osloví, dokonce nadchne,“ prohlásil muzikolog Jaroslav Šlais.

Hned úvodní den slavil obrovský úspěch Koncert pro violoncello a smyčcový orchestr Tomáše Hanzlíka s violoncellistou Lukášem Polákem. Komunita hudebníků Café del Mar fascinovala především mladé publikum. „Myslikovjan ukázal mnohaletou zkušenost výborného saxofonisty,“ popsal student Pavel Kunčar.

Rok české hudby a soudobé tvorby v provedení Moravské filharmonie přinesl pod taktovkou Petra Vronského i symfonickou báseň Radobýl od Vladimíra Franze. Bravurní cembalistka Monika Knoblochová působila svou procítěnou hrou jako něžný kontrast souboru Pražští pěvci. „Trojčlenný rakouský ansámbl Praesenz v nástrojovém složení klavír, klarinet a violoncello patří bez jakékoli pochybnosti k mistrům interpretačního umění,“ uvedl Šlais.

Závěrečný večer patřil akademikům z Moravy. Díla Michala Košuta, Miloše Štědroně, Martina Jakubička či Jana Vičara mistrně prezentoval vokálně-experimentální soubor Affetto. (caf)

Případ pro exorcistu se mění v televizní minisérii

Michal Sýkora z katedry divadelních, filmových a mediálních studií může být spokojený. Jeho detektivka Případ pro exorcistu se zalíbila Petru Jarchovskému, který podle ní vytvořil scénář. Dnes vzniká televizní třídílný film, z části natočený v Olomouci. Jeho tvůrci v čele s režisérem Janem Hřebejkem plánují dokončení na červenec.

„V Olomouci natáčel zhruba šedesátičlenný štáb, a sledovat tak velkou skupinu lidí při práci byl pro mne nevšední zážitek. Úkoly byly přesně rozděleny, činnost přísně specializovaná. Režisér v podstatě komunikoval primárně jen s herci, svým asistentem a hlavním kameramanem,“ uvedl Sýkora. Sám se jednoho z olomouckých natáčecích víkendů účastnil.

V Olomouci se natáčelo ve vile manželů Králíkových na síle u tržnice, na střeše Šantovky, na Horním náměstí, Václavském náměstí, náměstí republiky, v Denisově ulici a v Café 87. Neutrální exteriéry vznikly už na počátku roku v pražských sídlištích, budovách a barech. Vesnici Štěpánov, která v detektivce olomouckého autora hraje významnou roli, nahradila obec Tursko ve Středočeském kraji.

„Osobně jsem na nějaké věrnosti vůči předloze nebazíroval. Naopak jsem rád,

když adaptace vůči literární předloze nabídne nějaký významový posun, nějakou osobitou interpretaci. Jediné, co jsem opravdu chtěl – a jsem rád, že Petr Jarchovský měl na věc stejný názor – aby se Olomoucká natáčela skutečně v Olomouci, aby se z příběhu nestala pražská detektivka jen proto, že film produkuje pražská televize,“ řekl Sýkora.

Při natáčení ocenil preciznost Hřebejkovy režijní práce. „Bylo úžasné jej sledovat, jak dokázal vizuálně využít atmosféry místa i momentálního počasí, jak komponoval záběry a aranžoval pohyb kamery a herců. Na Náměstí republiky se například natáčela scéna sledování podezřelých. Snímalo se na dvě kamery a Hřebejk koordinoval pohyb šesti herců, šesti komparsistů a tramvaje přijíždějící na zastávku, přičemž herci i komparsisté vycházeli z různých míst. Tramvaj byla řádnou linkou, jedoucí podle jízdního řádu. Záběr se skoro hodinu připravoval a zkoušel, pak se čtyřikrát natočil. Vždy se čekalo, až pojedou další tramvaj,“ popsal Sýkora.

Podle něj je dvojice Jarchovský–Hřebejk záruka kvality. „Hřebejkův rukopis stojí na promyšleném vedení herců, přítomnosti humoru a ironie. Osobně se na

výsledek velmi těším,“ prohlásil autor detektivky.

V České televizi se třídílná minisérie v rozsahu 70 minut pokusí v létě obsadit detektivní žánr. „Naším cílem je na základě kvalitních a žánrově propracovaných literárních předloh kriminálních románů Michala Sýkory vytvořit kriminální ságu s výraznými a diferencovanými postavami vyšetřovatelů. Východiskem nám byly

Režisér Jan Hřebejk s Klárou Melíškovou coby komisařkou Výrovou a Stanislavem Majerem, tedy nadporučíkem Mrázem (zleva). Foto: PAVLA ČERNÁ, ČT

SPORTOVNÍ DEN UP

VE SPOLUPRÁCI S MORAVSKOU VYSOKOU ŠKOLOU OLMOUC

středa 14. května 2014

Akademik sport centrum

Všechny nabízené sporty jsou **ZDARMA!**

MÍSTO	ČAS	SPORT
Envelopea	9.00–10.00	Dancejoga
	10.00–11.00	Zumba
	11.00–12.00	Gymbally *
	12.00–13.00	Tabata
	13.00–14.00	Taebo – basic
	14.00–15.00	Aerobik
Koleje B. Václavka "Václavky"	9.00–10.00	Latinomix
	10.00–11.00	Dancehall
	11.00–12.00	Powerjoga
	12.00–13.00	Tai – chi
Koleje 17. listopadu "Sedmáctky"	10.00–11.00	Čínské tance *
	11.00–12.00	Orientální tance *
	12.00–13.00	Balet *
	17.00–18.00	Indoorcycling *
	18.00–19.00	Indoorcycling *
Beachvolejbal za tenisovými kurty TJ Milo	12.30 – 13.00	Beachvolejbal – zápis
	13.00–17.00	Beachvolejbal – turnaj smíšených trojic
SH UP (1-3) velká plocha	8.00–8.30	Volejbal – zápis
	8.30–13.00	Volejbal – turnaj smíšených trojic
	13.00–15.30	Kinball – nová hra s opravdu velkým míčem
	16.00–17.00 17.00–18.00	ZUMBA párty (iontový nápoj ZDARMA)
	18.00–21.30	Finále univerzitní ligy v malé kopané O POHÁR REKTORA UP (jen družstva ASC UP, pohár vítězům předá rektor UP)
SH UP (4) malá plocha	9.00–12.00	Badminton
	12.00–15.00	Basketbal
	15.00–23.00	Florbalový turnaj pětičlenných družstev *
SH UP Akademik Fitness	8.00–21.30	Fitness
	9.00–10.00 10.00–11.00	Fitness s profi trenérem *
	12.00–21.30	Sauna

MÍSTO	ČAS	SPORT
Kurdy Hynaisova	08.00–12.00	Tenis – studenti *
	12.00–15.00	Tenis – zaměstnanci *
Sportcentrum Best	09.00–12.00	Bowling – 6 drah *
Sportcentrum Omega	09.00–13.00	Adventure golf (dvojice)
RCO, schodiště	09.30–12.00	Běh do 18. patra
RCO, HELP to be Fit!	6.00–18.00	Fitness
	08.30–09.30	Bodyton *
	12.30–13.30	BOSU fit to slim *
	14.30–15.30	Fitball *
	15.30–16.30	Trampolinky *
	16.30–17.30	Spinning *
Sjezd řeky z Hynkova (sraz u loděnice)	08.00–15.00	Kanoistika *
Areál SH kurty, antuka	15.00–20.00	Nohejbal trojic
	18.00–19.00	Nohejbal finále univerzitní ligy (jen družstva ASC UP)
Areál SH venkovní lukostřelnice	14.00–18.00	Lukostřelba
Areál SH UP (sraz u loděnice)	14.00–18.00	Discgolf, Fotbálek, Speedminton, Ringo, Slackline, Trangleball, Krokét, Pétanque
	14.00–???	Občerstvení (kofola, pivo, gril, guláš) + hudba
	19.00	TOMBOLA o sportovní ceny!!! Slosovatelné lístky dostanete na každé lekci z nabídky aktivit Sportovního dne UP
sraz nádvoří RUP 13.30 loděnice za SH 14.00	14.00–17.00	Cyklovýlet pod záštitou REKTORA UP
Smetanovy sady	8.30–8.50 zápis 9.00 start	1. ročník běhu olomouckými parky MEMORIÁL JIŘÍHO HRONKA Trasy: 5 km, 10 km, 20 km, 30 km www.inf.upol.cz/memorial
	10.00–12.00	Lezení začátečníci *
Lezecká stěna Flash Wall Bělidla	10.00–15.00	Volné lezení *
Helfštýn – Gabrielka	sraz loděnice 9.00	Horolezectví + in-line
Chomoutovské jezero ul. Písečná	15.00–18.00	Jachting

PR 1410

Na sporty označené * je nutná REZERVACE na e-mailové adrese asc@upol.cz nebo na tel. **585 636 451**

Novinkou letošního roku je **TOMBOLA o sportovní ceny** (sportovní pomůcky, poukázky, slevy aj.). Stačí se zúčastnit některé z nabízených aktivit, kde obdržíte slosovatelný lístek. Čím více aktivit navštívíte, tím větší máte šanci vyhrát! **Losováním v 19.00 hod.** vyvrcholí program ve venkovním areálu za Sportovní halou UP, který odstartuje již ve 14.00 hod. Přijďte si s vyzkoušet netradiční sportovní hry (discgolf, trangleball, kinball aj.), své ratolesti vezměte s sebou – připravili jsme pro ně dětský koutek (soutěže, výtvarná dílnička, skákací hrad), nebude chybět ani živá hudba a občerstvení (pivo, limo, gril, guláš) za příznivé ceny. **Užijte si den plný pohybu!** Těší se na vás kolektiv zaměstnanců Akademik sport centra UP. Podrobné informace na webu

www.akademikolomouc.cz

Dlouhá cesta k jednotě

Svět očima zkušeností studentů katedry rozvojových studií.

Drahá auta, vymóděné slečny s dokonalými účesy, ulice plné korzujících lidí, kavárny praskající ve švech po celý den. Jsem opravdu v rozvojové, konfliktem zasažené zemi? Na první pohled vypadá Bosna a Hercegovina, zejména ve větších městech, jako téměř normální evropská země. Postačí však jenom nakouknout pod povrch a objevíte mnoho specifík, které jsou normální už tak trochu po „bosensko-hercegovsku“. Měla jsem možnost navštívit tuto nádhernou zemi na podzim 2012 při svém výzkumném pobytu, který finančně podpořila katedra rozvojových studií a přírodovědecká fakulta.

O Bosně můžeme říct, že mnohé problémy, které k vypuknutí války v 90. letech přispěly, přetrvávají ve společnosti i dnes, po více než 18 letech od ukončení konfliktu. Etnika (bosenská Chorvaté, Bosňáci – muslimové, bosenská Srbové a mnoho menšin) obývajících toto území od pradávna žijí dnes v Bosně spíše vedle sebe než společně. K tomu přispívá mnoho bosenských specifík, jako například systém základního školství. V Bosně je zcela normální posílat děti každý den do školy do vedlejší vesnice, i když mají jednu školu přímo před domem. Ta škola blíže k domovu je totiž srbská, ale oni jsou Bosňáci (muslimové), proto jejich dítě bude každý den cestovat půl hodiny do té své bosňácké školy, kde bude potkávat pouze děti ze svého etnika a učit se věci upravené podle jejich vidění reality.

To samé pravidlo by platilo pro Srby i Chorvaty. Ovšem, najdete tady i školy multietnické, kde se ale některé předmě-

ty vyučují zvlášť, zejména ty pro dnešní postkonfliktní Bosnu podstatně, jako třeba historie. Což může způsobovat fakt, že děti různých etnik se v horším případě vůbec nepotkávají a v tom lepším se ve škole každé z nich učí značně odlišný pohled na dějiny své země. K tomu si ještě přidejte válečné příběhy, které mnozí slyší doma, nebo politické strany, které v Bosně vznikají především na základě etnického klíče, a v zájmu získání moci rády napětí mezi etniky udržují. Mezi ty banálnější příklady dopadu těchto faktorů patří monoetnické hospody, které v multietnických oblastech Bosny navštěvují mládežníci jenom jednoho etnika. Mnohem závažnější však vyznávají průzkumy ukazující větší radikalizaci vůči ostatním etnikům u příslušníků mladé generace, která válku v 90. letech nezažila, než tomu je u jejich rodičů.

Existuje ale mnoho lidí a organizací, které se snaží ukázat, že spolupráce mezi různými etniky, které se kromě náboženství od sebe zas tak moc neliší, je možná. Že se hned všichni nemusí milovat, ale že děti mohou navštěvovat školy společně, nebo že když už spolu žijí, tak by se mohli společně podílet na rozvoji své země. A že by snad ani nemuseli mít tři prezidenty na jednu, jak je tomu teď. Snad bude jejich práce úspěšná a Bosna bude jednou normální evropskou zemí i pod nablýskaným povrchem.

Eva Komlossyová

HLAVNÍ TÉMA

Mašinky v psychologii

SUBTÉMA

Tvorba a vývoj nových originálních psychologických metod či jejich převod a standardizace.
Interaktivní a na problém zaměřená výuka v psychologii.
Zkušenosti ze studiem Ph.D. v ČR a v zahraničí.
Disertační a další výzkumné projekty ve formě přednášky, posteru nebo workshopu.

PhD existence

česko-slovenská psychologická konference (nejen) pro doktorandy a doktorandech

KONFERENCI ORGANIZUJE

Katedra psychologie
Filozofická fakulta
Univerzita Palackého v Olomouci

VE SPOLUPRÁCI S PARTNEREM

Contexo | Portál | Akademie věd ČR | ČASP

Konvikt - Umělecké centrum
Univerzity Palackého v Olomouci
Univerzitní 3, 771 80 Olomouc

MÍSTO KONÁNÍ

19.-20.5. 2014

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky
CZ.1.07/2.2/00/28/0143
Inovace meziodborového potenciálu psychologů - nově odborné přípravy studentů UP pro praxi

KATEDRA PSYCHOLOGIE
CONTEXO
Evropská unie
esf
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
Univerzita Palackého v Olomouci
INOVACE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

ŽURNÁL Univerzity Palackého

Vychází každé druhé pondělí | Registrace: MK ČR E 12524, ISSN 1804-6754
Vydává Univerzita Palackého v Olomouci, Křížkovského 8, 771 47 Olomouc | IČ: 61989592
Předseda redakční rady: Petr Bilík | Vedoucí redakce: Pavel Konečný
Redakce: Biskupské nám. 1, Olomouc | Telefon 585 631 155 | E-mail: zurnal@upol.cz
Tisk: Tiskárna Budík Grafika, s. r. o. | Náklad 3 000 ks
VYTÍŠTĚNO NA RECYKLOVANÉM PAPIRU

POTKÁME SE
U MODRÉHO KONTEJNERU

Andrea Holleyová a Jiří Horký byli nejlepšími přeborníky

PAVEL KONEČNÝ

Sto dvacet jedna závodníků se v dubnu utkalo v Atletickém přeboru Univerzity Palackého. Stipendium děkana fakulty tělesné kultury získali běžkyně Andrea Holleyová a diskář Jiří Horký.

Startovní pole se z devadesáti procent skládalo ze studentů fakulty tělesné kultury, zbylých deset procent byli studenti z přírodovědecké, právnické a lékařské fakulty. Druhou nepočetnou skupinu tvořili atleti z klubů AK Olomouc a AK Šternberk.

„Studenti tělesné kultury mají ze závodů zápočet za rozhodování a za organizaci a ti mladší si mohou plnit některé zápočtové požadavky. Ve dvou semestrech si mohou vybrat halovou atletiku, přespolní běh nebo tento přebor na dráze,“ vysvětlil ředitel závodu Vítězslav Prukner.

První závody sezony

Slaběji byly letos obsazeny běžec-ké disciplíny. „Za prořídle startovní pole v běžích, zvláště ve sprintu, může nejspíš pálení čarodějnic a následující státní svátek. Hodně studentů odjelo domů. Tyto závody se konají vždy poslední středu v dubnu a letos to vyšlo takhle,“ krčil rameny Prukner.

Mezi muži byl na stometrové trati nejrychlejší Ondřej Hrazdil z druhého ročníku fakulty tělesné kultury. „Mám

Běh na 100 metrů, druhý rozběh.

Foto: PAVEL KONEČNÝ

z toho radost. Ani jsem to nečekal, nebyl jsem si jistý, protože mě už delší dobu bolí kyčel. Ani jsem netrénoval, byl to první zkušební start,“ prohlásil v cíli Hrazdil, který se běhu věnuje čtyři roky. Mnohem déle běhá slovenská reprezentantka Andrea Holleyová, patnáct let. Její doménou je 400 metrů překážek. Přebornici se ale stala i na

100 metrech. „Bylo to tvrdé, první start v letošní sezoně a nebylo to podle mých představ. Myslím pocitově, rvala jsem to hodně silou,“ hodnotila svůj vítězný závod Holleyová. Na fakultě tělesné kultury nyní dokončuje diplomovou práci zabývající se kompenzačním cvičením pro překážkáře.

V souboji fakult zvítězila přírodověda

Pět šestičlenných družstev hájilo na konci dubna v Lanovém centru Proud barvy v Souboji fakult – soutěži, která prověřila mysl, odhodlání i týmového ducha. Zvítězily studentky přírodovědecké fakulty. Získaly nejvyšší počet výškových bodů i třítisícové stipendium děkana.

„Byla to skvělá akce. Výborně jsme se protáhly, zažily jsme hodně legrace,

vyšlo nám i úžasné počasí,“ řekla za vítězný tým studentka dvouoboru tělesná výchova – biologie Karolína Mohaplová. Přiznala, že obavy z náročnosti některých disciplín rozhodně měla. „Sice studujeme společně s biologií i tělesnou výchovu, ale startovaly jsme za přírodovědu. A protože jsme nepočítaly, že vyhrájeme,“ dodala Mohaplová.

Před každým kláním museli závodníci nejprve na trenažér. V úvazcích se učili navzájem jistit. Až po krátkém školení nic nebránilo tomu soutěž odstartovat.

„K účasti mě vyzvala moje kamarádka, která má ráda výškové sporty, ráda leze. Nejhorší byl výstup na Mont Jakub. Neměla jsem vůbec stabilitu, nakonec jsem tento výstup vzdala. Ze soutěže jsem ale nadšená,“ řekla Šárka Petruželová, studentka fyzioterapie.

Také student tělesné výchovy a zeměpisu Adam Klus uvedl, že účast v soutěži byla výborně stráveným časem. „Zažil jsem hromadu legrace. Jako zpestření studia ji rozhodně doporučuji,“ nabádá Klus.

Většinu času se závodníci pohybovali ve výškách, body však mohli získat i na zemi. Před lezením se totiž chvíli zdrželi při luštění kryptexu, tedy vzkazu na šifrovacím válečku s jasným poselstvím. Během soutěže pak body mohli získat i za skládání origami, slovní fotbal a vylustění hlavolamu.

Stipendium pro nejlepší

Stipendium zajistil Holleyové běh na 300 metrů, který zvládla v čase 40,14 sekundy. Honorován speciálním stipendiem ve výši dvou tisíc korun byl i nejlepší mužský výkon. Vysloužil si jej Jiří Horký v hodu diskem pokusem dlouhým 51,01 metru.

„Kdo získá stipendium, se určuje podle bodovacích tabulek Českého atletického svazu, srovnáním výkonu,“ uvedl Prukner. Podle Ivy Machové ze závodní kanceláře byl Horkého výkon na úrovni českého mistrovství.

Finanční odměna 4 x 500 korun byla děkanem vypsána i pro závod smíšených štafet na 4 x 100 metrů. Ta byla letos rekordní. „Postaví se vždy těsně před startem, očekávám tak tři, čtyři,“ tipoval Prukner. Nakonec jich bylo 25. „Silný mix štafet, to je obrovská podpora sportu, ale naši studenti dostali trošičku na zadek, protože celkovým vítězem byla štafeta starších žáků ze Šternberka,“ řekla Machová.

„Stipendium proto vyplaceno nebylo,“ zdůvodnil Prukner. Atleti AK Šternberk jezdí na univerzitní přebor již pátým rokem. „Letos tady máme dvanáct závodníků. Jsou to dobré závody na začátek sezony, včetně netradičních disciplín, jakou je třeba třístovka. Máme v klubu i studenty univerzity, asi osm členů, ale dnes tady nejsou, zápočty už mají splněny a šetří se na akademické hry,“ uvedl šternberský trenér Miroslav Sadil.

Přeborníci soutěžili v běžeckých disciplínách na 60, 100, 150, 300, 400 a 1500 metrů, ve skoku dalekém a vysokém, vrhu koulí, hodu diskem a hodu oštěpem.

Bronz pro hokejové akademiky

Foto: FTK

Hokejoví reprezentanti Univerzity Palackého titul neobhájili, s prázdnou se ovšem z jedenáctého akademického mistrovství České republiky nevrátili. V dramatickém souboji s Ostravskou univerzitou vybojovali bronzové medaile.

Zápas o třetí místo přinesl vyrovnanou bitvu, v níž se vedení přelévalo z jedné strany na druhou. Skóre se nakonec zastavilo na poměru 4:3 pro Olomouc. „Vzhledem k tomu, jak vyrovnané to utkání bylo, tak nálada byla velmi radostná,“ uvedl k výsledku olomouckého univerzitního výběru trenér Karel Hůlka.

V jedenáctileté historii akademického hokejového šampionátu vybojovala olomoucká univerzita v předchozích třech letech zlatý hattrick. (vim)

Foto: KAREL ŠVEC

Atsitiktinio užsieniečio pastebėjimai Čekijoje

Didžiausia problema. Kalba. Dažnai pasitaiko, jog vietiniai nekalba angliškai. Mano problema kiek kitokia – trupučių kalbu ir suprantu čekiškai. Tipinė situacija – „dobry den“ + „bet koks klausimas“ ir galiu būti tikra, kad tave nuneš čekiškos gretakalbės srovė – pasiseks, jei iš visko suprasiu bent 10%, iš kurių teks iššifruoti esmę.

Ko nereikėtų daryti (arba klaidos iš kurių teks pasimokyti). Padavėjas klausia ar norite dar vieno alaus – neatsakykite „no“, nes jums atneš dar vieną bokalą (čekiškas „ano“ ir angliškas „no“ skamba panašiai, bet turi priešingą reikšmę). Nepabaiškite pasakutinio alaus – tai ženklas, kad norite pakartoti. Jei norite, kad padavėjas jus apdovanotų plačia „atleisk jiems Viešpatie, nes jie nežino ką daro“ šypsena, užsisakykite mažą bokalą.

Mylimiausieji. Alus, Kofola, knedlikiai, Olomouco sūris, arbatinės, šunys, laipiojimas, slidinėjimas, pavasaris ir ledai.

Netikėtumai. Alus pigesnis nei vanduo; „ta keista duona“ iš tikrųjų nėra duona, o knedlikiai; daiktų (ir ne tik) išmetimas pro langą gali išspręsti problemas; Karlova gatvė Prahoje – pati tinkamiausia vieta pasiklysti; viešasis transportas išvyksta, o ne atvyksta grafike numatytu laiku; 3 traukinių kompanijos bilietus parduoja 3 skirtingose vietose; net jei iki traukinio išvykimo liko 5 minutės, tai dar nereikia, kad įmanoma sužinoti į kurį peroną jis planuoja atvykti; vietiniai – labai draugiški ir visada pasiruošę padėti; gydytojai ir aptarnavimas ligininėse – aukštos kokybės.

Britiški humor akcentai. „Krematoriumas – tai jūsu paskutinė stotelė!“, laikrodis Brno centrinėje aikštėje, saldumynai „koňaková špička“ ir, kas be ko, ypatingas David Černý humoro jausmas.

Asta Žukauskaitė
vėdecká pracovnice, Centrum regionu Haná

Nesouvislé postřehy cizince v Česku

Největší problém. Jazyk. Hlavně pokud potřebujete mluvit s místními, kteří neumí anglicky. Mám i další problém. Trochu češtině rozumím a domluvim se. Funguje to takto: „Dobrý den“ plus jakoukoli další náhodnou otázku a můžete si být jisti, že vás zavalí vodopád českých vět, ve kterých budete rozumět tak 10 % slov. Držte si palce, abych pochopila, o co jde.

Věci, které není radno v Česku dělat (nebo chyby, ze kterých se poučíte). Řeknete „ne“ dalšímu pivu a stejně ho dostanete (české „ano“ je podobné anglickému „no“). Když dopijete své poslední pivo, bez jakýchkoli otázek dostanete další. A pokud chcete od číšníka dostat úsměv ve stylu „Pane, odpust jim, nevědí, co dělají,“ řekněte si o malé pivo.

Věci, které si v Česku zamilujete. Pivo, Kofola, knedlíky, Olomoucké tvarůžky, čajovny, psi, horolezectví, lyžování, jaro a zmrzlina.

Překvapení. Pivo je levnější než voda. To, co považujete za chleba, jím vůbec není, říká se tomu knedlík. Karlova ulice v Praze je tou pravou, pokud se chcete ztratit. Hromadná doprava odjíždí přesně, ale nepříježdí na čas. Tři různé vlakové společnosti, prodávající lístky u tří různých pokladen. Pět minut před odjezdem vlaku ještě pořád nemusíte vědět, na které nástupiště přijede. Místní jsou velmi přátelští a pomáhají cizincům, doktoři a nemocnice skutečně dobré.

Speciální (trochu britský) smysl pro humor. „Krematorium – konečná zastávka“, brněnský orloj, koňaková špička a, samozřejmě, smysl pro humor Davida Černého.

Stane se

■ úterý 6. května (13:15)
Srovnání způsobu financování kultury v USA a u nás. Proč může být aplikace amerického modelu v našich podmínkách přínosná? Přednáška Marka Vrabce, ředitele festivalů Struny podzimu a Dvořákova Praha. UC UP, č. 239

■ úterý 6. května (15:00)
Přednáška odborníků z praxe **Preklady a tlmočenie na voľnej nohe. Lokalizácia. Práce s nástrojmi CAT.** Prosloví Regina Lakatošová. FF UP, velká učebna

■ úterý 6. května (15:00)
Přednáška o **Google Glass** přinese jedinečnou příležitost vyzkoušet si chytré brýle. Martin Pelant, jeden z osmi oficiálních majitelů těchto brýlí, předvede jejich činnost. Aula PřF UP, registrace předem

■ středa 7. května (19:30)
Filmový klub uvede **Iluzionistu**, nejslavnější klasiku nizozemské kinematografie, strhující příběh bratrů přeplněný magickými triky a surrealistickou náladou. UC UP, filmový sál

■ úterý 13. května (10:00)
Jiří Růžička vystoupí s **Přednáškou nejen o duši, bytí a psychoterapii**. Promluví také o fenomenologické psychoterapii, snech a bdění. CMTF, U11

■ úterý 13. května (16:30)
Na příkrém břehu snu. Vernisáž výstavy fotografií prof. Andrewa Lasse z Mount Holyoke College v USA. Lass se zabývá antropologií, knižní kulturou, sémantikou a naratologií s regionálním zaměřením na Česko a Slovensko. Vlastivědné muzeum

■ úterý 13. května (19:00)
Derniéra divadelního představení **Lepší zůstanou.** Autorskou hru studentů UP režisruje Vladislav Kracík. UC UP, divadelní sál K3

■ 14.–16. května
Mezinárodní konference **New Visions of Urban Politics. Medium-sized European cities in 21st century.** Účastníci budou diskutovat o klíčových trendech městských politik a rozvoji středně velkých měst. Hlavním řečníkem je Benjamin R. Barber. Hotel Flora

■ 15.–16. května
Olomoucké právnícké dny 2014. VIII. ročník mezinárodní vědecké konference. Více informací a elektronická přihláška jsou k dispozici na www.opdny.upol.cz. PF UP, tř. 17. listopadu 8

■ čtvrtek 15. května (09:00)
Kurz první pomoci pro psychology seznámí s postupy poskytování první pomoci u závažných úrazů a u neúrazových stavů. Dramacentrum, sdružení D, tř. 17. listopadu 43

■ pátek 16. května (18:00)
Olomoucká muzejní noc. 10. ročník Festivalu muzejních nocí 2014. Umělecké centrum UP. (Isk)

První diplom

Promoce Dětské univerzity. Svě první vysokoškolské diplomy převzali posledního dubna v Moravském divadle studenti Dětské univerzity. Slavnostní promoci vyvrcholilo jejich tříměsíční studium, během něhož sbírali vědomosti, zkušenosti a zážitky na všech fakultách Univerzity Palackého. Předávání diplomů se neslo v uvolněném duchu. „Mám velkou radost z toho, jaký úspěch Dětská univerzita má, a také z toho, že ze všech fakult jednoznačně zaznělo, aby pokračovala, stejně tak pan rektor tento projekt pro děti podporuje a podpoří,“ uvedl Roman Kubínek, proděkan přírodovědecké fakulty a zároveň Foto: MARTIN VIŠŇA

Absolventka v oblacích

Před dvěma lety by ji ještě nenapadlo, že bude denně cestovat do různých koutů světa – dnes je Kamila Kleskeňová letuškou. A svou práci miluje.

Původně studovala na Univerzitě Palackého ruštinu se zaměřením na hospodářsko-právní a turistickou oblast. Ve třetím ročníku se její nejlepší kamarádka stala letuškou a snažila se zlákat i Kamilu. „Jenomže škola a partner u mě byli na prvním místě,“ říká Kamila. Vztah se ale rozpadl, a když získala titul bakaláře, už jí nic nebránilo v tom, aby se svou kamarádku pokusila následovat.

Před anglickým pohovorem jí pomohlo intenzivní sledování anglických

seriálů bez titulků. Po něm už letěla do Dubaje, kde nyní žije poblíž největší budovy světa Burdž Chalífa.

„V Dubaji mě čekal dvouměsíční training college rozdělený do několika sekcí. Pět dní v kuse jsem také absolvovala písemné a praktické zkoušky,“ vzpomíná. Každý rok letušky ve dvou dnech po jedenácti hodinách přezkouší. „Musíme prokázat znalosti o boeingu, airbusu, zdravotvědě, security and emergency a o vybavení. V praktické části zase musíme předvést, jak zvládneme krizové situace v simulátoru a první pomoc,“ vypráví Kamila. U letušek se ale nepodceňuje ani obrana, a proto probíhají security tréninky, na kterých

si vyzkouší, jak zneškodnit agresivního pasažéra či jak přežít při havárii v džungli.

Kromě Singapuru jsou její srdeční záležitosti New York, Itálie nebo například Kapské město v Jižní Africe. A co ji zaujalo na Dubaji? „Cizinci tam jsou hodně překvapení hlavně z přísných pravidel, co se týká zahalování těla i obličeje,“ uvedla Kamila. Mile ji překvapila bezpečnost. „Člověk se nemusí bát v noci sám na ulici,“ tvrdí. Zároveň ale popisuje i striktnost v období ramadánu, při kterém muslimové nejedí a nepijí od východu do západu slunce. Cizinci tento půst dodržovat nemusejí, ale platí pro ně zákaz jídla a pití na veřejnosti.

Foto: Petra Šimerdová

I když je její práce náročná, snaží se každý měsíc vracet za svými nejbližšími do Česka, především do rodného Přerova. „Nemůžu to ani nazvat prací. Myslím, že jsem si nemohla vybrat lépe. Nepovažuji to za práci na celý život. Ale dokud jsem mladá a bez závazků, je to ta nejlepší volba.“

Eva Lehnertová
studentka žurnalistiky

UNIVERSITAS PALASCAKIANA

Mediální obraz univerzity v odrazu zpětného zrcátka tiskového mluvčího Radka Palašáka

Tricetiletý Zdeněk Hazdra byl zvolen ředitelem Ústavu pro studium totalitních režimů. Absolvent historie na Filozofické fakultě UP mezi svými prioritami zmiňuje získání ztracené prestiže a větší ukotvení ústavu ve společnosti. (Český rozhlas, Echo24, Lidové noviny, MF Dnes, Týden | 16.–19. 4.) Nejdůležitější není věk nebo erudice nového ředitele. Ale fakt, že ústav a jeho práce stále někoho zajímá. Teoretický fyzik, kosmolog a současná celebrita mezi světovými fyziky Lawrence Krauss si v oblasti konfliktu víry a vědy nebere servítky. Host festivalu Academia Film Olomouc uvedl svůj snímek Unbelievers a nechal se slyšet, že realita je zajímavější než nesmysly, kterým říkáme víra. (ČT24, E15, Echo24 | 18., 19. a 26. 4.) Realitou je zjevně také Kraussova absence respektu k jiným životním filozofiím, než je ta jeho. Robert Jodlbauer, lektor na olomoucké katedře germanistiky, má Olomouc rád a kvalitu života zde považuje za velmi vysokou. Život na Moravě a v rodném Bavorsku považuje za srovnatelný. „Dokonce jídlo je tady podobné jako bavorská kuchyně, možná jen kůze na kachní pečince není tak propečená, jak ji míváme my,“ dodává. (Deník | 22. 4.) Tohle ještě doladíme. Sociální demokraté chtějí získat post olomouckého primátora. Pomoci by jim k tomu měly osobnosti z Univerzity Palackého v čele kandidátky. Jejich jedničkou je proděkan pedagogické fakulty Antonín Staněk, hned za ním kandiduje v komunálních volbách historik Pavel Urbášek. (Deník, MF Dnes, Právo | 29. a 30. 4.) Pro případ,

že socialisté neuspějí, UP „ošéfovala“ i ostatní kandidátky napříč politickým spektrem. Hlavním městem cyklistiky jsou letos Pardubice. Východočeské město vyhrálo soutěž o nejvíce cyklistické město díky svým krokům v posledních letech, které město přiblížily na úroveň evropských cyklistických velmocí. Skoro polovina cest v Pardubicích je pěší nebo cyklistická. Cenu vítězi předal rektor UP Jaroslav Miller. (Hospodářské noviny | 29. 4.) Příště bychom nechtěli cenu předávat, ale přebírat. UP Bike! Hejtmán Michal Hašek už se musí rozhodnout, čím bude. Jen hejtmánem, nebo dá raději přednost práci poslance? Kumulaci hejtmanské funkce s poslaneckým mandátem komentují i politologové z UP. Haškovo chování je podle nich v rozporu s tím, co si přejí voliči. (MF Dnes, Moderní brno | 24. 4.) Buď Hašek nechodí spát, aby obě zaměstnání stíhal. Nebo spí naopak velmi dobře... Absolvent olomoucké pedagogické fakulty Jiří Severin je učitelem, publicistou, kulturním pracovníkem a prezidentem Společnosti přátel slivovice. Lidé jej znají také coby autora knih o pálení a slivovici a také jako spoluautora Lihových novin či pořadu Pomáhat a pálit. (Slovácké noviny | 23. 4.) Uplatnění absolventů UP nezná meze. Vynález, který usnadní včelařům záchranu úlů napadených nebezpečným parazitem, představili olomoučtí vědci z UP. Speciální lampička dokáže lék na takzvanou varroázu dopravit do úlu šetrněji. Novinka na trhu vzbudila mezi včelaři zájem. (MF Dnes, Olomouckenovinky | 26. a 28. 4.) Každých čtrnáct dní v pondělí doufáme, že Žurnál vzbudí zájem mezi čtenáři. Každých čtrnáct dní v pondělí se naše přání mění v realitu. Díky za vaši přízeň.

